

MISTER MUS
PRESENTEERT:

Schoolklas? Schuilhut! Van klaslokaal tot vogelkijkhut

Vogelbescherming Nederland organiseert de Tuinvogeltelling voor Scholen. Leer de vogels rondom je school kennen, tel hoeveel er zijn en doe mee aan belangrijk onderzoek naar vogels! Dit werkblad is onderdeel van een reeks werkbladen over vogels rondom school. Kijk op www.tuinvogeltelling.nl/scholen voor alle werkbladen en informatie over de Tuinvogeltelling voor Scholen.

39&40
kerndoel

De leerlingen leren met zorg om te gaan met het milieu. De leerlingen leren in de eigen omgeving veel voorkomende planten en dieren te onderscheiden en te benoemen en leren hoe ze functioneren in hun omgeving.

voor de leerkracht

Instructie

Wat doen wilde dieren als ze jou zien? Juist! Ze vliegen, rennen of springen weg. Ze zijn bang van je! Maar als ze jou niet zien, hoeven ze ook niet bang voor je te zijn. Vogelkijkhutten zijn speciaal gemaakt zodat de vogels en andere dieren je niet zien, maar jij hen wel! Aan de binnenkant van de hut kun je vaak de vogels van dat gebied zien. Lekker handig als geheugensteuntje! Voor de Tuinvogeltelling voor Scholen gaan jullie ervaren hoe is het om een echt vogelaar te zijn!

Doel:

De leerlingen leren naar vogels kijken. Ze krijgen meer zicht op de interactie tussen mensen en vogel. Opdracht 1b is ook leuk als dramales!

Tijd: 2 lesuren.

Vorbereiding & benodigdheden:

- Heel veel kranten;
- Plaatjes van tuinvogels;
- Scharen;
- Tape/plakband;
- Pen en papier;
- Lijm;
- Activeer de voorkennis.

Tip:

Te weinig vogels op het plein om opdracht 1a met de hele klas uit te voeren? Laat de kinderen dan werken aan de posteropdracht van het werkblad Vogels herkennen.

Tip:

Doe dit werkblad een dag vóór de Tuinvogeltelling. Hoe meer vogels er op het schoolplein te zien zijn des te leuker wordt het.

Achtergrond informatie

De top-10 tuinvogels 2012

1. Huismus	6. Vink
2. Koolmees	7. Turkse tortel
3. Merel	8. Houtduif
4. Pimpelmees	9. Spreeuw
5. Kauw	10. Ekster

Ook benieuwd naar de top-10 uit julie buurt, kijk dan op www.tuinvogeltelling.nl.

TIP:

Binnenkort zijn er in de winkel van Vogelbescherming Nederland speciale kartonnen kijkhutten te koop. Deze kun je voor het raam plaatsen, net zoals opdracht 2. De uitvoering is mooi afgewerkt met duidelijke afbeeldingen van de meest voorkomende vogels. Leuk voor de enthousiaste leerling!

toevalk ♂

Aanvullende acties

Waarom zijn er geen lepelaars in de stad te vinden? Waarom zie je wel overal merels. Weet jij waardoor het komt?

Antwoord

Het grote verschil tussen de vogels is dat de merel overal wormpjes en andere insecten kan vinden. De lepelaar eet visjes en garnaltjes en andere waterdiertjes. Er zitten wel visjes en garnaltjes in de sloot, maar een lepelaar heeft een ander gebied nodig dan een stad. Ook kunnen merels goed aan mensen wennen en lepelaars houden niet zo van drukte!

Evaluatie

Het doel is behaald als de leerlingen het nut van een goede afstand tussen mens en vogel inzien. Dit kan je testen door achteraf naar de ervaringen van de kinderen te vragen. Wat vonden ze leuk aan de opdracht?

Bespreek in de klas wat de ideeën zijn over de interactie tussen mensen en vogels.

TIP:

Voor het goed bekijken van de vogels is het handig om een verrekijker te hebben. Hebben papa of mama geen verrekijker, dan hebben opa of oma er misschien wel een. Vraag er naar.

Opdracht 1a

Wanneer vliegt een vogel weg?

Om te leren waarom het belangrijk is om afstand te houden van vogels, gaan jullie een klein onderzoekje doen. Iedere vogel heeft zijn eigen afstand waarbij hij weg hipt of vliegt. De stadvogels zullen meer gewend zijn dan vogels op het platteland. Op het schoolplein zullen vast een aantal vogels zitten, bijvoorbeeld merels. Ga met groepjes van 5 stil het schoolplein op.

- Wacht eerst een paar minuten rustig zodat de vogel niet meer direct naar jullie kijkt en gewoon weer bezig is met wat hij aan het doen was;
- Benader de vogel dan rustig zonder te veel lawaai;
- Wanneer de vogel duidelijk van jullie weg gaat noteer je de afstand tussen jullie en de vogel toen hij weg ging;
- Ga weer naar binnen;
- Bespreek wat je gezien hebt.

Welke vogel ging als eerst weg?
Zijn er nog bijzonderheden?

merel ♂

Opdracht 1b

Het besluipspel

Als er geen vogels op het plein zijn kunnen jullie ook een spelversie doen. De leerlingen leven zich in hoe vogels op ons reageren. Het werkt zo:

- Deel de klas in twee helften. De ene helft speelt de schuwe vogels, de andere helft speelt de vogelaars;
- Laat de vogelgroep zich als vogels gedragen op het schoolplein. Ze pikken wat voer, scharrelen wat tussen de bladeren of poetsen hun veertjes;
- De andere groep moet ongemerkt de "vogels" zien te naderen;
- Wanneer de "vogels" hun zien en vinden dat ze te dichtbij komen vliegen of rennen ze weg.

Opdracht 2

De schuilhut!

Uit opdracht 1 is waarschijnlijk gekomen dat de vogels best snel opvliegen of weg hippen. Om goed naar vogels te kijken is het belangrijk dat de vogels jou niet zien. Daarom gaan jullie de ramen van het lokaal afplakken met kranten! Ieder maakt een kijkgaatje in de krant. Zo kun jij wel naar de vogels kijken maar zien zij jou niet! Om het voor jullie makkelijker te maken kun je plaatjes van de tuinvogels op de kranten plakken. Dat maakt het een stuk leuker. Is het niet spannend zo in het donker?! Zie je verschil bij de vogels nu ze je niet zien? Kommen ze dichtbij het raam?

JIJ KUNT JE MISSCHIEN GOED VERSTOPPEN..VOGELS KUNNEN DAT OOK!
ZOEK ZOVEEL MOGELIJK VOGELS DIE ZICH VERSCHOLEN HOUDEN.

